

Gorenjec

Št. 30. Leto XIX. - Kranj, 27. julija 1935.

Uredništvo in uprava je v Kranju, Strossmajerjev trg št. 1. Telefon št. 73. „Gorenjec“ izhaja vsako soboto. Dopise sprejema uredništvo do srede zvečer. Rokopisi se ne vračajo. Nefrankiranih pisem ne sprejemamo. — Naročnina za „Gorenjca“: celoletno 40 Din, polletno 20 Din, četrtletno 10 Din, pos. št. 1 Din.

List za gospodarstvo, socialno politiko in prosveto

Odgovornosti in pustolovščine

Pod tem naslovom je prineslo pred par dnevi „Jutro“, ki je še danes glasilo JNS, članek, katerega je brez dvoma napisal eden od generalov slavne JNS stranke, v katerem sicer konstatira katastrofalen padec svoje partije, v katerem pa skuša odvrniti odgovornost za obilne strankine pustolovščine od sebe in jo priznati in prevaliti zgolj na prejšnjega bana, v očitnem namenu, da bi jezo naroda, ki zahteva sedaj obračun, odvrnilo od sebe in od resničnih povzročiteljev sramotne strahovlade JNS v Sloveniji.

Ker se pripravljajo povsod obračuni z minulo najžalostnejšo in najsramotnejšo dobo v slovenski politiki, hočemo na vzpodbudo „Jutra“ tudi pri nas na Gorenjskem preiskovati, kdo so bili tu nositelji tega režima, kdo povzročitelji največjih političnih pustolovščin, ki so se pri nas v večji meri in s hujšimi posledicami uveljavljale, kakor drugod, ki pa so tudi preje, kakor drugod, povzročile energičen odpor in pripeljale do tega, da se je narod uspešno branil, potem pa prišel v napad in v izdatnejši meri, kakor se splošno misli, pripomogel, da se je ta sistem zrušil.

Ker je bil JNS-arski režim v našem srezu morda najhujši, ker je povzročil več gorja in preganjanj kakor drugje, je zapustil tudi več dokumentarnih sledov, kakor drugod, ki so po večini že zbrani ali vsaj v evidenci, vsled česar bo mogoče zgodovino te dobe v našem srezu od vseh strani natančno popisati. Že danes nam je na razpolago mnogo sodnih in drugih uradnih spisov, iz katerih je razvidna strahotna slika divjanja in političnega preganjanja v zadnjih letih. Narod pa pričakuje in zahteva, da bodo tudi politične oblasti odprle svoje arhive in dale tako priliko, da se postavijo denuncijante na javni pranger in jih zadene ljudska kazen, ker je pričakovati, da se narod od najhujšega zla, ki se je v zadnjih letih tako razpaslo, denuncijanstva, ozdravi le tedaj, ako bo denuncijant razkrinkan in ga bo čelate zaslužen kazni. K temu ozdravljenju hočemo od naše strani doprinesiti svoj delež na ta način, da bomo začeli v javnost prinašati vse ono, kar se je sicer v javnosti zgodilo, pa se ni smelo pisati, da ne bi maherji režima trpeli.

Za danes hočemo kot uvod k našemu premišljevanju podati le splošen pregled pretekle politične dobe. Vprašanja, kdo so bili vidni a tudi resnični nositelji režima pri nas, ne bomo v začetku razmotrivali, ker jih itak vsakdo na Gorenjskem pozna, vendar si bomo pri ključku naših razmotrivanj vsakega posebej ogledali in glede njegove odgovornosti pretehtali. Vsi „maherji“ bi pa v našem srezu ne pomenili ničesar, ako ne bi imeli zaslonbe na odgovornejših mestih.

Ko je prihajala JNS do veljave, so se tudi pri nas, kakor drugod, hitro našli ljudje, običajno gospodarsko v silno slabih razmerah, ki so bili mišljenja, da je sedaj vendarle prišel tudi za nje čas, da bi se dalo dobiti politično moč, ki bi se dala primerno eksploatirati zase in za svoje obupno gospodarsko stanje. Ker je večina naroda, ki je bila organizirana v SLS, stala ob strani in ni hotela sodelovati režimu, ki se je upeljal proti volji naroda, ker so tudi med naprednjaki vsi zmernejši elementi že od vsega početka bili zelo rezervirani, je skoraj povsod uspelo, da so z različnimi mahinacijami prav kmalu prišli na površje v JNS skoraj sami taki „gospodarstveniki“, ki so v svojem lastnem gospodarstvu že davno odgospodarili. Z enakimi metodami, s kakršnimi so prišli v stranko do vodilnih mest, znali so zmernejše elemente iz stranke odstraniti, da so lahko brez kontrole potem izvajali vse velikopotezne politične pustolovščine.

Ker ti naši „narodni voditelji“ veliko drugih moralnih, še manj pa gmočnih dobrin niso imeli, so vzeli sami zase v zakup ves nacionalizem, patriotizem in državnotvornost, in da so te dobrine na

vrednosti za nje kaj pridobile, treba je bilo ves ostali narod prikazati kot antinacionalen, antipatriotičen, da naravnost kot sovražnika lastne države. Ta sicer zelo priprost način ustvarjanja politične moči se je v raznih krajih različno izpeljal — pri nas v Kranju je bila režija v zelo preizkušanih rokah — zato je bilo potrebno nekaj posebnega, nekaj izrednega, da bi bila slava velikih in malih političnih zvezd toliko večja. Zgolj iz tega razloga se je iz popolnoma brezpomembne demonstracije napravilo v Kranju — povdarjamo v Kranju — one zloglasne šenčurske dogodke, katere je potem „Jutro“ — na inicijativo povzročiteljev — napravilo za političen dogodek prvega reda — recte pustolovščino — oznanjevalo tu in inozemstvu našega poštenega gorenjskega kmeta ne le kot puntarja, ampak kot izdajalca države, ki hoče svojo rodno zemljo prodati Musoliniju. (Sovražno inozemstvo se je temu smejalo, prijazno nas pa pomilovalo!)

Akti o šenčurskih dogodkih so še zaklenjeni, vendar se bodo v kratkem odprli in bo še dovolj prilike o njih govoriti.

Prva eksploatacija šenčurskih dogodkov je bila za Kranj ta, da se je začelo predvsem uredništvo vseh kategorij, pa tudi odvisno meščanstvo od „maherjev“ nacionalistično v novem smislu besede vzgajati in pripravljati. Iz stare ropotarnice se je zopet privlekla „farska gonja“, ki je bila že davno pozabljena, četudi šo malo poprej isti „maherji“ proslavljali celo duhovnika kot kandidata. Ta farska gonja je bila naperjena predvsem proti mestnemu župniku; izdana je bila parola, da se ga mora na vsak način spraviti iz Kranja, tako, kakor se je kot uvod v politično preganjanje spravilo ob službo nekaj profesorjev, ki so živeli zgolj za svoj poklic, med katerimi so bili nekateri prava dika svojega stanu. Ta farska gonja pa je imela tudi še na men vsakega, ki ne bi te metode odobral, proglasiti za klerikalca, kar naj bi za te nacionalne voditelje pomenilo tedaj v Kranju toliko, kakor človeka, ki prodaja državo Italijanom, za opozicijo pa naj bi to bilo strašno. Aranžirala se je tedaj znana povorka izpred narodnega doma do farovža, katere se je udeležilo mnogo svetnikov, ki so bili v Kranju, pa tudi nekatere „narodne“ dame, ki so dajale duška svojemu „patriotizmu“ ogorčenju, izraza svojemu „nacionalizmu“ in „patriotizmu“ na ta način, da so pred hišami onih, ki so jih iz osebnih razlogov čutili, kričale: „Dol z anacionalnimi elementi, dol z izdajalci domovine!“ Ko je ta patriotična povorka prišla pred cerkev in farovž, je dala duška svojim čutilom s klici: „Dol s papežem, dol s farji itd.“ Vse to in veliko več je deponirano v uradnih in privatnih spisih.

Ko so bili uradniki, pa tudi drugi ljudje, ki so mislili, da se lahko „maherjev“ boje, dovolj prestrašeni in s strahovanjem pridobljeni za sveto stvar, posamezniki pa so iz lastne inicijative nudili vso pomoč, je nastopila še prava doba strahovlade tudi v Kranju in za celo Gorenjsko. Tedaj so nastopili gangsterji, ki so začeli svoje delo. Ustanovile so se cele kovačnice za denunciranje, kjer so se neprestano kovalе ovadbe tja do najnovejšega časa. Iz teh kovačnic je izšlo nešteto najgrših denuncijacij, ki pa so polagoma bile vse tako in za take namene napravljenе, da bi eventualno prinesle gangsterju tudi materijalen dobiček, če le mogoče v gotovini. Pa se je zgodilo, da je velik patriot napisal v še bolj patriotičen in nacionalen list zelo dobro premišljen napad, potem pa podal do svoje žrtve in ji ponudil svojo pomoč, seveda proti lastnemu plačilu. Pa je napravil zopet gangster denuncijacijo, ki je bila napisana tako, da je kot denuncijanta osumila popolnoma nedolžno osebo, ki je bila gangsteru na poti. In je zopet nastopil gangster kot rešitelj ter se ponujal s svojimi do-

brimi zvezami, seveda za dobro direktno ali indirektno plačilo. Pa so prišli vzor patriotje in zahtevali velike odkupnine s prikritimi grožnjami in jih tudi dosegli. Tudi so prišli gangsterji in aranžirali visoke osebe, da bi komu oddjedli kruh in da bi ga zase ali za svoje pridobili. Cele knjige bi se dalo napisati o delovanju gangsterjev v Kranju v do-

bi JNS strahovlade in se bodo tudi pisale, čim bo mogoče predložiti dokumente. Ko se je posrečilo spraviti obenem z drugimi gorenjskimi žrtvami mestnega župnika v ječo, se je vršilo zmagoslavje gangsterjev, ki je dalo duša na poseben kulturn način, s čemer je bila zaključena prva faza te slavne dobe JNS-gangsterjev.

Resolucije evharističnega kongresa

RESOLUCIJE

sprejete na slavnostni seji stalnega odbora za evharistične kongrese v Jugoslaviji dne 28. junija 1935 ob priliki II. evharističnega kongresa v Ljubljani

I.

Proti sekularizaciji Gospodovih dniov:

Delegati vseh škofij v naši državi, zbrani kot člani Stalnega odbora za evharistične kongrese na svojem sestanku v Ljubljani dne 28. junija 1935 zahtevajo, da državne oblasti brez-pogojno vodijo račun o tem, kako bi Gospodovi dnevi ostali rezervirani izključno le namenu, ki ga po božjem zakonu imajo; njihov namen ni samo vršitev odnosnih verskih dolžnosti, temveč tudi gojitev verskega življenja sploh. Zaradi tega obsojajo „Zakon o obvezni telesni vzgoji“ ter dotično „Uredbo o osnavljanju in delovanju prazničnih tečajev“, kolikor vzvišene namene Gospodovih dniov zapostavljata. Dosti je delovnih dni, da bi se mogli cilji navedenega zakona neovirano dosegati brez tega zapostavljanja.

Pozivajo tudi vse pristojne činitelje, da javne zlasti omladinske nastope dovoljujejo samo toliko, kolikor je vršitev verskih dolžnosti vdeležencem katoliške veroizpovedi neovirano omogočena in zagotovljena. V nasprotnem slučaju bi bil značaj takih prireditev najmanje amoralen, kar moramo s stališča božjih interesov absolutno odklanjati.

II.

Proti profanaciji Gospodovih dniov

V zvezi s pomenom in nalogami evharističnega kongresa smatra Stalni odbor evharističnih kongresov za umestno predlagati Katoliški akciji v državi, da z vsemi razpoložljivimi sredstvi, kakor so n. pr. versko prosvetno delo, časopise, spomenice, protesti, posredovanja itd., itd., pobija in zavrača profaniranje Gospodovih dniov, kakor se to javlja v sportnem udejstvovanju, v turizmu, v kopališčih, sejnih, v ferijalnih kolonijah, na izletih, na (popularnih) ljudskih vlakih itd. Božja zapoved je, da se Gospodov dan posvečuje; isto zahteva tudi splošno narodno blagostanje!

III.

Za populariziranje evharistične vzgoje

Stalni odbor za evharistične kongrese v Jugoslaviji je globoko prepričan, da bi mnogo koristilo evharističnemu gibanju: 1) če bi se v vsakem verskem in katoliškem društvu sploh

osnovala posebne evharistične sekcije. Naj bi ne bilo ne enega kat. društva brez evh. sekcije! 2) če bi bile vse javne katoliške prireditve vezane ne samo z javnim korporativnim udejstvom pri službi božji, temveč če bi vsi udeleženci tudi javno in korporativno pristopili k sv. obhajilu. 3) Pri vseh nabožnih prireditvah (tridnevnicah, duhovnih vajah, tečajih za može, za matere, za mladino, deco itd.) naj bi se sistematično vršila posebna predavanja s praktičnimi pobudami za evharistično življenje.

IV.

V zaščito evharistične vzgoje

Stalni odbor za evharistične kongrese v Jugoslaviji vidi eno od največjih zaprek za izvedbo in napredek evharističnega gibanja v tem, ker se v mnogih šolskih knjigah, posebno v zgodovinskih, etnoloških, naravoslovnih, pedagoških in sličnih knjigah podajajo nauki, ki širijo ne samo popolnoma napačne poglede na Cerkev, temveč celo izpodbijajo objavljene resnice in jim naravnost nasprotujejo. Stalni odbor to z največjim obžalovanjem ugotavlja in z ogorčenjem obsoja ter zahteva od kompetentnih državnih činiteljev, da se te knjige takoj odstranijo iz šol, ker so v nasprotju s strpljivostjo, katero bi sicer državni zakoni tako priporočajo, ki se pa na žalost takrat, ko gre za katoliške nauke, ne izjavja.

POPRAVEK UREDNIŠTVA

Resnici na ljubo z ozirom na članek „Kranjska gimnazija“, priobčen v Gorenjcu dne 13. julija 1935, št. 28, popravljamo sledeče: Gdč. Umnik Marica začetkom šolskega leta 1932/33 ni bila sprejeta na gimnazijo v Kranju, ker je bila v sodni preiskavi radi neresničnih denuncijacij. Ko je bila sodna preiskava končana in gdč. Umnik-ova oproščena, je že potekel 20. oktober, ki je zadnji zakoniti rok za vpisovanje na srednje šole. Zato gdč. Umnikova po zakonu ni mogla biti sprejeta na gimnazijo v Kranju. Pač pa ji je g. ravnatelj na lastno roko dovolil, da sme privatno kot hospitantinja obiskovati redni šolski pouk. Gdč. Umnik-ova se je dovoljenja z veseljem poslužila ter koncem istega šolskega leta uspešno položila izpit čez četrti gimnazijski razred in naredila malo maturo!

Tedenske novice

IZ UPRAVE

Uprava je 19. t. m. ustavila pošiljanje lista vsem, ki še niso plačali naročnino za preteklo leto. Kdor bo hotel list prejemati še nadalje, bo moral prej poravnati zaostalo naročnino.

IZ UREDNIŠTVA

K. T. v R. Pesnice, priložene dopisu, ne moremo priobčiti, ker ni enoten slog, ker opeva že večkrat obdelano snov, pa čeprav posamezni verzi gladko teko. Kako politično že se lahko v slični obliki prinesemo, ker se ne gleda nanjo vedno z umetnostnega stališča. Fant pa ima žilico in naj le pesništvo tudi proučuje in bo sam kmalu našel hibe in jih sam brez našega pouka odstranil. Korajža velja!

100 - letnica Simona Jenka

Priprave za proslavo so v polnem teku. V kratkem bo odbor objavil program, ki ga je pripravljaj od novega leta sem. Odbor bo tudi izdal lične jubile, razglednice, ki jih je pripravil arhitekt Cacak iz Ljubljane. Tiskane bodo v več tisoč izvodih, zato jih bo odbor lahko prav po nizki ceni prodajal. Isti arhitekt je tudi napravil načrt za ukusno ureditev prireditvenega prostora. Na vidiku imamo poseben vlak iz Ljubljane in četrtinsko vožnjo na vseh vlakih. Prihodnji teden se bo v Ljubljani pri Slovenski

Matici prvič sestel širši častni odbor, kjer bodo zastopani delegati vseh kulturnih ustanov v Ljubljani, pisatelji, uredniki revij, člani širšega odbora z Kranja in okolice, osem okoliških županov, poročevalci za časopise i. t. d. Vsekakor bo to važen sestanek, ki bo Jenkovi proslavi pripomogel do popolnega uspeha. Proslava bo v nedeljo 18. avgusta. V veliko krajih po skoraj vsej Sloveniji se sestajajo posebni odbori, ki bodo organizirali izlete na proslavo S. Jenka.

Dekanijsko romanje na Brezje

Romanje bo vodil sam g. dekan Dolinar iz Cerkelj. Vrši se v nedeljo 4. avg., ob vsakem vremenu. Zbirališče za procesijo pa bo pri zadnjih stopnjicah, kjer se došlim romarjem prvič pokaže brezijanska cerkev. Tam sprejme ob osmih cerkvenih predstojnik z banderi zbrane romarje ter jih v procesiji povede v cerkev. Najprej gredo moški, potem duhovščina s pevci, nazadnje ženske. Med procesijo pojejo litanije Matere božje. V cerkvi bo ob pol desetih imel romarsko sveto mašo g. dekan, ki tudi popoldne zaključí romanje s petimi litanijami ob pol dveh. Verniki se po vaseh kar trumoma odpravljajo na to skupno zahvalno romanje! Nudilo nam bo nov svetel dokaz, kako globoko in splošno je v kranjski dekaniji zaupanje do Marije z Brezij!

15. AVGUSTA NA BREZJE!

Reditelji evh. Kongresa. Kakor smo že poročali, je kranjski red. zbor (nad 200 mož) sklenil, da poroma 15. avgusta t. l. k Mariji Pomagaj na Brezje.

Slovesnost na Brezjah bo skupna z vsemi udeleženci, pač pa bodo reditelji evh. kongresa nastopili organizirano z godbo.

Slovesnosti se udeležijo tudi vrhovno vodstvo iz Ljubljane. Pričakuje se, da bo tabor na Brezjah deležen visokih obiskov in bo imel v svoji sredini naše odlične predstavnike. Zaprošena je znižana žel. vožnja in bo omogočeno, da se udeležijo slovesnosti na Brezjah tudi red. zbori iz Kamnika, Ljubljane in drugih krajev. Zato rej pridite vsi, ki ste sodelovali na evh. kongresu v Ljubljani in doma.

Zivel Kristus Kralj!

Slovesnosti na Brezjah 15. avgusta. Ob pol 10 pred svetiščem Marije Pomagaj pridiga, nato sv. maša. Med sv. mašo skupno ljudsko petje. Po sv. maši molitve za padle in umrle vojne tovariše. Nato pesem „Oj Doberdob“ in državna himna, ob 11 Tabor slovenskih mož in fantov, popoldne ob 2: litanije, nato prijateljski sestanki. Končni spored in govorniki se še objavijo. Za znižano žel. vožnino je zaproseno.

Gorenjci! Udeležimo se slovesnosti na Brezjah in pokažimo, da smo srečni in veseli v zgodovinskih dneh, ki so pričeli z evh. kongresom v Ljubljani in se nadaljujejo iz dneva v dan!

Na sveto goro pri Gorici gremo!

Veliko zanimanje vlada za romanje na Sveto goro, zato prosimo vse, ki se žele udeležiti tega romanja, da se najkasneje do 29. t. m. javijo v upravo „Gorenjca“. Vse ostale informacije boste dobili pri prigrasitvi. Gremo 31. avgusta in se vrnemo 1. sept. Vožnja stane 110 Din. Ne odlašajte s prijavi!

KRANJ

Kranj in letovišče. Kranj se zadnja leta vedno bolj razvija v letoviščno mesto. To bi po svoji legi in po svojih zvezah bil lahko že prav dolgo. Sedaj pa, ko je že letovišče, pa se vedno bolj kažejo pomanjkljivosti, ki bi jih bilo potrebno že zdavnaj odpraviti. Teh pomanjkljivosti seveda ne moremo vseh naštet, ker spadajo itak v program tujskoprometnega društva in občine, le žal, da se tega najbrže premalo zavedajo, kar dokazuje tudi to, da se v ta namen skoroda nič ne stori.

Poglejmo škropljenje cest! Celo mi smo že pisali, da nam prašne ceste nikakor ne ugajajo. Glavni hoteli in gostilne leže ob najbolj prometnih cestah, ki pa so vedno polne prahu. Najrazličnejša vozila dvigajo cele oblake prahu in nad njimi se vedno bolj tuji pritožujejo in radi prahu tudi marsikdo pobegne iz Kranja, češ, prahu imam itak v domačem mestu več kot dovolj in mi ni treba zanj plačevati na sicer še tako lepem Gorenjskem. Tako izgubljammo kar po vrsti zlasti goste z juga in pa inozemce, ki so navajeni že malo bolj urejenih letovišč.

Kakor pa smo poizvedeli tujece še prav posebno ugaja način škropljenja kranjskih cest. To škropljenje se vrši, kot smo že pisali, kar menda po načrtu ob času, ko potniki odhajajo iz vlakov in delavci iz tovarn, kot da bi vsak potnik moral videti, da ima mesto Kranj v re-

snici na razpolago škroplilni avtomobil. Ceste naj se vendar škrope takrat, kadar je po njih najmanj prometa in če tega na občini sami ne znajo dovolj pogruntati, pa naj za ure vprašajo svoje policaje ali pa mitničarje, da jim za škropljenje napravijo primeren delavni načrt. K tej stvari pripominjamo še prav posebno, da bi bilo zelo prav, če se ceste vsaj nekaj pred opoldanskim obedom oškrope, da imajo gosti vsaj med kosilom na prostem pred prahom mir.

Gosti se nam pritožujejo nadalje tudi glede orientacij. Nič ne vedo, kje so v bližini primerne kopališča, kje so lepi senčnati gozdovi in druge prirodne lepote. Nam se zdi za primerno postaviti predlog, da naj bi tujsko prometno društvo izdalo primeren vodič, pa čeprav s subvencijo občine in drugih merodajnih činiteljov, iz katerega vodiča bi tuji brez razlage natakarejev in strežnega osobja, ki dostikrat niti iz okolice doma ni, razlagalo tujece direktno okoliške pomembnosti.

V sušnem času so se nam nadalje tuji pritoževali seveda zopet radi te že znamenite kranjske vode, katera po zgornjih mestnih delih ob času količak večje suše že primanjkuje. Če se ne mara dovolj skrbeti za domačino, naj se vsaj radi tega nekaj napravi, da se lahko pobaha pred tuji.

Ker pa tuji dostikrat Kranj uporabljajo le kot izhodno točko za Jezersko, Predvor in za druga letovišča, bi bilo prav, če bi imeli lokali na razpolago tudi za te kraje primerne prospekte s podatki cen in opisom pokrajine. Tako pa danes po vseh naših boljših lokalov naletimo na vsega šmenta in reklamo za najrazličnejše kraje, (pri nacionalistih n. pr. na reklamo za Benetke), samo ne za te ljube gorenjske kraje. Danes še nekam sicer vsaj deloma lete komu pohane piške v usta brez reklame, kaj pa bo brez stvarne reklame za naprej, se pa ne ve: prav se nam zdi povdariti pa tudi še to, da bi s primerno propagando in z realnim gospodarjenjem tujski promet le še povečali in za ta namen res ni potrebno, da bi en sam fajmošter delal za reklamo na lastne stroške v interesu celega kraja, njegovi nasprotniki pa, ki mu prav nič ne privoščijo, pa bi od tega samo sadove nživali. To velja tudi za Kranj v prav enaki meri in prav bi bilo, da bi organizacije in korporacije, ki imajo namen pospeševati s propagando in s tehničnim napredkom, vzeli vse te in še mnoge druge probleme resno v upoštevanje. Dokler se pa vse to ne bo izvršilo, se pa nikar ne čudimo, če čez kranjske razmere marsikateri tujece upravičeno udriha in tako odbija tudi goste, katere bo Kranj in okolica zlasti v teh težkih gospodarskih časih kaj hudo pogrešal. Mi pri tem mislimo ne samo na gostilničarje in na hotelirje, ampak tudi na našega kmete, ki le radi tujskega prometa še več ali manj diha. Gospoda, ki si lasti patent na tujsko prometne razmere, naj pa vendar ustvari tako stanje, da vsaj tujece ne bo odbijalo, če se jih s primernimi nedragocenimi napravami le zna pridobiti.

Obrtniško zgaganje. V nedeljo 21. t. m. je prišel v Kranj poživljati in obujati obrtno društvo podpredsednik zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani in predsednik obrtnega odseka pri tej zbornici, g. Jos. Rebek. Ta gospod na vse visoke funkcije, kot znano ni izvoljen, ampak imenovan in ta mesta niso slaba in se izplača zanje se boriti. Radi tega se mu

izplača poživljati tudi mrtvaka v obliki obrtnega društva, katerega, kakor tudi ne g. Rebekar gorenjski obrtniki ne marajo, razun morda tistih redkih, ki bi radi na naš račun in brez našega zaupanja živeli prav udobno in brez žuljev na rokah, ne da bi se brigali za interese vseh obrtnikov v enaki meri, zlasti skupne interese. Ti gospodje imajo samo ta interes, da bi kot neizvoljeni funkcionarji tudi dalje vladali na naš račun, mesto da bi se pobrigali kot funkcionarji za skorajšnje volitve radi napredka celega stanu in stanu p. imernega izvoljenega zastopstva, ker bi s tem znatno popostila napestost med obrtniki obeh taborov. Zato obrtniki vse Slovenije upravičeno pričakujejo, da bo nova vlada, ki je že v tem kratkem času pokazala, da resno vpoštevata upravičene želje državljanov, tudi pri ljubljanski zbornici za trgovino, obrt in industrijo odprla vsa okna in tako nastalem prepibu žrtvovala vse, kar ni po volji večine enega ali drugega stanu.

V tej zvezi je radi volitev prišel v narodni dom g. Rebek. Velika večina obrtnikov kranjskega sreza pa je mnenja, da mu regeneracija obrtnega društva ne more več pomagati, ker si je s svojim dosedanjim delovanjem kot podpredsednik zbornice zaslužil že toliko neminljivih zaslug za obrtništvo, da mu bo samo pomagalo iti v zasluženo pozabljenost. Naj gre k očetom obrtništva g. dr. A. Kramarju in dr. D. Marušiču. Tako je namreč nazival ta dva gospoda obrtniški list „Obrtni Vestnik“; list, ki l. kranjske obrtne razstave 1933. leta niti omenil ni, dasiravno je bila prva te vrste v Sloveniji.

Na sestanku je bil navzoč samo majhen krog obrtnikov, kakor se v narodnem domu za vsako stvar prakticira, ker jih dosti tja itak ne mara iti. Kaj posebnega pa se ni zgodilo.

Notranji minister dr. Anton Korošec se je peljal v torek ob pol 7 popoldan ob povratku iz Bohinja, kjer je bil v advijenciji pri knezu-namestniku Pavlu, skozi Kranj z avtomobilom. Spremljali so ga odlični sovenski kulturni in politični delavci. Kdor je potnike spoznal, jih je vljudno pozdravljali.

Vprašanje vode in predlog. Opaža se, da mestni škroplilni voz večkrat dnevno vozi do vrha Gaštaja, četudi cesto o škropi dalje, kot železniškega prelaza. Ker iz teh pogostih voženj sklepajo ljudje, da vozi na Gaštej vodo, bi bilo koristno, če bi se objavila tarifa, ker je več interesov za dobavo vode.

Bodite previdni: Po okolici in po mestu se petikajo potniki, ki prodajajo razne krivoverske knjige, kakor krivoversko sv. pismo in druge knjige z verskimi naslovi; pri nakupovanju verskih knjig vedno pazite, če so potrjene od preč. knez. škof. ordinariata v Ljubljani, potnike s krivoverskimi knjigami pa zavrnite in odslovite.

Žegnanje v Struževem bo to nedeljo.

Sprememba posesti. Kušlanovo hišo na Mestnem trgu s posestvom je kupila Hranilnica in posojilnica v Kranju.

Umrl je 18. junija, zadet od srčne kapi, Zabkar Karl, davčni inšpektor v Kranju. Pokojni je bil dalj časa nameščen kot davčni uradnik v Trzinu, od koder je bil premeščen v Ljutomer in od tam v Kranj. V Kranju je že dalj časa bolehal.

Ministrski predsednik dr. Stojadinović se je v četrtek ustavil na povratku iz Bleda s svojim spremstvom v Kranju in po večerji v restavraciji hotela „Jelen“ odpotoval.

+ **Pavlič Franc,** gimnazijski direktor na real. gimnaziji v Ljubljani, je nenadoma umrl zadet od srčne kapi 25. julija. Pokojni je doma iz Klanca št. 14. in je bil rojen 12. novembra 1885. Služboval je na več krajih, kot gimnazijski profesor; pred par leti je postal direktor na realni gimnaziji na Poljanah v Ljubljani, ko je bil od tam predstavljen v Srbijo direktor Remec. N. p. v m.

Nov tratoar iz asfalta je dobila Stara Pošta.

Odpovedal se je oskrbništvu v mestni ubožnici g. Grašič, ki je s svojo gospo mnogo let skrbno vodil upravo te mestne ustanove.

CERKLJE

Za romanje na Brezje 15. avgusta se naši fantje in moške z vso vnemo pripravljajo, največje zanimanje pa je med reditelji, ki so sodelovali pri evharističnem kongresu v Ljubljani. Zbirališče vseh kolesarjev je istega dne ob 4. zjutraj pred gostilno „Balant“ v Dvorjah. Z njimi vred odpotuje tudi domača godba.

Razsveteljiva vest! Notranji minister dr. Anton Korošec je popravil veliko storjeno krivico našemu prosvetnemu društvu. Ko je odločil, da se razveljavi odlok banske uprave v Ljubljani Pov. II. No. 927/1 od 17. februarja 1933 s katerim je bilo razpuščeno naše prosvetno društvo. Nasprotniki so se tega odloka menda zelo razveselili. Imovina našega društva je bila seveda zaplenjena, in izročena tukajšnjim oblastem. Kakršno je bilo veselje, tako bo žalost, ko bodo morali vrniti naš „izposojeni“ drog. Sicer pa nasprotnikov ni več dosti.

Zatiranje šušmarstva. Z odlokom sreskega načelstva je cerkljanska orožniška postaja v prisotnosti občinskega odbora ustavila obratovanje in zapečatila pekarijo, katera se nahaja v poslopju Jožefa Lapajnet. S tem se je pokazalo, da se zatira šušmarstvo, ki je bilo slučajno dokazano, klub temu, da ga nekateri podpirajo. V tej zadevi bo imelo zadnjo besedo seveda še sodišče.

Naša inteligenca je prišla na tak višek, da se že celo v uradih piše mesto „V“ „L“, tako n. pr. „kolač“ in ne „kovač“; pri nas se po tej pisavi ne bo več pisalo ali govorilo „siva Sava“, ampak sila sala.

Vsem v vednost. Ker se še vedno širijo govore, o našem kopališču, Vam sporočamo, da za enkrat ni bilo mogoče pričeti z delom, kajti prostor, ki je določen za kopališče, je tako na sončnem kraju, da ni bilo mogoče pričeti z delom v tako vročih dneh, ni pa s tem rečeno, da kopališča ne bo; kajti pripravljenega imamo že en kupček in en kup gramoza, načrte tudi že; kar pa najbolj jamči za izvršitev tega dela, pa dokazujejo profili, kateri so že postavljeni nad eno leto. Kadar bo podnebje k temu prilagojeno, pa pričnemo z dušo in telesom.

Pokopališki odbor.

OLŠEVEK

Kakor blisk se je raznesla tužna vest od vasi do vasi, da Frančiške Štepihar ali po do-

Lavtižar Josip:

Junaška doba Slovencev

Zgodovinska povest iz 15. stoletja. Godi se na Gorenjskem ob času turških vpadov.

(Nadaljevanje.)

Vi pa se preskrbite z živežem, odpeljite vse kar je količak vredno ter odženite živino. Opozorim posebno dekleta in žene, da vas ne ugrabijo razbojniki. Ve ste v največji nevarnosti. K sklepu vas prosim: Ne odlašajte storiti, kar sem vam povedal, da vas sovražnik ne najde nepripravljenih. Priporočam vas nebeskemu Očetu, preblazeni Devici Mariji in angelom varuhom. Božja pomoč ostani vedno pri nas. Amen.

Po pridigi je dušni pastir opravil molitve zoper Turke. Te molitve je po želji papeža Siksta VI. določil škof Ziga Lamberg. Opravljali so jih po vseh cerkvah. Ker so važnega zgodovinskega pomena, jih priobčujemo po izvirniku. Vzete so iz 78. Davidovega psalma in kažejo kakor bi bil David z očmi gledal turške silovitosti.

Molitve v zajtu vojske zhes Turka.

O Bog! Ajdji so v tvojo erbshino pershli, inu so tvoj svet. Timpel k' nezhasi sturili, inu is Jerusalema eno groblo kamenja naredili.

Oni so tvojih slushabnikov trupla tizham k' shpishu dali, inu mesu tvojih Svetnikov sverinam naprej metali.

Oni sa okoli Jerusalema koker vodo kri prelivali, inu nikoger ni blu, kateri bi bil te mertve pokopoval.

Mi smo nashim sosedam k' shotu postali; inu leti, kateri so okuli nas, so zhes nas smeh inu shspotovanje dereshali.

O Gospod! koku dovgu se bosh zhes nas serdil, inu tvoj serd koker ogn goreti pustil.

Resuj (razsuj) o Gospod! tvojo jeso zhes Ajde, kateri tabe ne sposnajo, inu zhes taiste krajlestva, katera na tvoje Sv. Ime ne klizhejo.

Sakaj oni so ta isvoleni folk Jakoba posherli, inu njega prebivalsh k' eni pushavi naredili.

Ne misli o Gospod! na nashe stare pregrehe, prehiti nas s' tvojo gnado: sakaj mi smo silnu revni postali.

Pusti pred tvoje oblzhje priti sdihuvanje tvojih jetnikov, inu s' tvojo možhno roko ohrani nas to naprejstojezho smertjo.

Mi pak tvoj folk inu ovze tvoje pashe sahvalimo tebe vekomej, inu tvojo zhasht od enega rodu do drugiga osnanujemo.

Zhasht bodi Bogu Ozhetu....

Molimo.

Vsigamogozhni vezhni Bog, v' kateriga rokah je vsa oblast inu praviza vsih krajlestvo, pridi na pomozh Christianskimu folku, de sbiralska tih Turkov, kateri na svoje grosovitno možh savupajo, bodo skuz mozh tvoje roke poterti. Skus Gospoda nashiga Jesusa Christusa Amen.

Ob sklepu je vikar še sledeče oznanil:

„Priporočam vam, da začnete že danes skup spravljati svoje blago, ker so Turki lahko vsak hip tukaj. Da boste imeli več časa, ne bo danes popoldne božje službe. Povem vam tudi to, da bo Najsvetejši, če bi kdo zbolel, shranjeno v popolno na varnem kraju. Drugemu ni znan ta kraj kakor meni in obema cerkvenema ključarjema.“

Ljudje so zapustili cerkev in se domov grede tiho pogovarjali o tem kar so slišali. Težke skrbi

so jih mučile ob premišljevanju, kaj jim prinese bodočnost.

Tisto popoldne se je gibalo v Križah, v Trzinu in v vseh okoliških vaseh vse polno rok, da skrijejo pred Turki svoje imetje. Tudi prosjak Balant, ki ni posedoval drugega nego tisto na pol prepe-relo bajto v Sničnem, je pomagal pri delu. Njemu je bilo lahko, ker je ime le samega sebe. Rabili so ga tudi kot poizvedovalca. Večkrat je šel v Kranj in se natanko poučil, kako je s Turki. Kdor ga je srečal, ga je vprašal, kaj ve novega!

Največ posla je imel župan Grašič. Ni namreč malenkost, da se sprazni vsa občina in se preseli v hribe. Vse je sililo v župana, vsakemu je moral pomagati ali vsaj svetovati. On je določeval, reševal pritožbe, razsojeval prepire. Desna roka mu je bila Lenca, ki je tačas dorasla v brhko mladenko. Bila je razumna in pripravna za vsako delo. Naučila se je tudi čitati in pisati, kar je malokdo znal v tisti dobi. Grašič bi skoraj ne mogel biti brez nje.

Kar je prvi tedan meseca oktobra prisopihal Balant s poročilom, da so Turki v Kranju in da jahajo sprednji konjiki že proti Naklemu. Ljudje so zagnali krik in turški zvon se je oglašal kakor o požaru. Vsak je vzel s sabo, kar je imel še doma hišah. Pri neki leseni koči je pogledal bosanski Turček skozi okno in vprašal na klopi sedečega starčka: „No otac, ali ste doma?“ Ta mu je mirno odgovoril: „Seveda sem. Pa tudi za vas bi bilo bolje, če bi bili doma ostali.“

„Čemu homo bežali“ — so sploh govorili stari ljudje — „saj nas bo Turek pustil v miru. Kaj hoče početi z nami? Škodovati mu ne moremo in on nam nima kaj vzeti“. Kmalu so prihajali prvi Turki v Križe. Stikali so po vasi, pa ničesa niso mogli dobiti, še sena ne, da bi se konji najedli.

Prvo izložbeno tekmovanje v Kranju

**V nedeljo,
28. julija
v Kranju**

Za prvo tekmovanje izložbenih oken v znamenju gorenjskega nageljna v Kranju, katerega priredi društvo izložbenih aranžerjev za dravsko banovino v Ljubljani pod pokroviteljstvom združenja trgovcev in sodelovanjem pomočniškega zbora ter tujsko prometnega društva, vlada s strani trgovskih nastavljenecv ter vse javnosti veliko zanimanje. Lični in okusni plakati, delo našega priznanega aranžerja in delavca na polju aranžerstva g. Staneta Megušar-ja že sedaj vzbujajo v naši javnosti velik interes, da bode v nedeljo 28. t. m. res prava trgovska atrakcija.

Vsi nastavljenecv tekmujočih trdijo se mrzlično pripravljajo in čakajo z izložbami na zadnje dni, da ne bi kdo drugi mogel idej posnemati.

V svrhu propagande in večjega zanimanja za tekmovanje so naše priznane tovarne: „Jugoslovska“, Sire Franjo ter „Semperit“ razpisale denarne nagrade za one aranžerje, ki bodo imeli najbolj okusno opremljene izložbe iz njihovega blaga.

Ugotavljamo v toliko, da bi bilo treba delo društva izložbenih aranžerjev in pa pomočniškega zbora za povzdigo naše trgovine bolj moralno podpreti.

Da bode v nedeljo 28. t. m. na dan našega trgovskega praznika res vse v znamenju gorenjskega nageljna, vlijudno prosimo vse gg. trgovce, kateri ne bodo tekmovali, da svoje izložbe vsaj z nagelnimi okrase in s tem pripomorejo k boljšemu uspehu.

Program tekmovanja izložbenih oken v Kranju

V soboto: Vse izložbe, katere tekmujejo, bodo svečano razsvetljene do 22. ure zvečer, da se jih bode moglo občinstvo v dovoljni meri ogledati tudi pri umetni luči.

V nedeljo: (dopoldne) Ob 8.10 uri prihod članov žirije (gg. prof. Santel, ing. arh. Herman Hus, aranžer strokovnjak Albin Engelman in

Prvo tekmovanje izložbenih oken

Marinko Jože) zastopnikov društva izložb. aranžerjev ter zastopnikov tiska. Od 9 do 12 ure ocenjevanje izložbenih oken ob prisotnosti: članov žirije gg. prof. Santla, ing. arh. Husa, aranžerja Engelmanna in Marinkota, obenem z zastopniki društva izložb. aranžerjev, zastopnikov tiska ter zastopnikov vseh kranjskih trgovskih institucij. Ob 13. uri skupno kosilo v restavraciji hotela „Stara pošta“.

skega nagelja, vlijudno prosimo vse gg. trgovce, kateri ne bodo tekmovali, da svoje izložbe vsaj z nagelnimi okrase in s tem pripomorejo k boljšemu uspehu.

Tekmovalo se bode v vseh strokah t. j.: manufakturi, damski in moški modi, damski in moški konfekciji, galanteriji, špeceriji, železnini, čevljarstvu, mehanični ter elektrotehniški stroki.

(Popoldne). Po kosilu se more prosti čas, ki bo dan vsakemu na razpolago izkoristiti v družabne svrhe tako, da se po možnosti priredi kak kratek izlet v okolico mesta Kranja, morda na Šmarjetno goro ali na Brdo. (Zbirališče ob 15. uri pred „Staro pošto“). Ob 19. uri se vrši v dvorani hotela „Stara Pošta“ svečana razdelitev diplom. Pozdravni nagovor bo imel zastopnik Združenja trgovcev, nato zastopnik Pomočniškega zbora ter Tujsko prometnega društva, vsem pa se v imenu Društva izložb. aranžerjev zahvali zopet poseben zastopnik.

Temu sledi svečana razdelitev diplom, ki jo prejme vsak tekmovalec lastno-ročno.

Po razdelitvi diplom bode skupni družabni večer: Opozarjamo predvsem gg. trgovce in nastavljenecv, da se tega večera v večjem številu udeležijo.

Za godbo in vso ostalo postrežbo, nam preskrbi restavratel sam.

v znamenju gorenjskega nageljna

Vse gg. trgovce in nastavljenecv vlijudno vabimo, da se zvečer ob 19. uri udeležijo slovesne razdelitve diplom, ki se vrši v dvorani hotela „Stara Pošta“.

mače Mohorjeve matere iz Olševka ni več med živimi. Bridko je bilo vsakemu, kdor je poznal to tiho, mirno in krščansko ženo. Da je pa bila veselega značaja in vneta za vse dobro priča to, da je bila pokojna veliko let cerkvena pevka, kajti še kot dekle je pela v Predosljah, kjer je bila doma in potem kot žena tu v Olševku, kjer je bila poročena. Zato je bila tudi dolžnost cerkvenih pevecv, da se ji oddolže za njen trud. Saj bi bila rajna lahko slavila zlati jubilej petja, pa ga slavi pri Bogu in njegovi Materi Mariji, katerima na čast je prepevala. Naš možki zbor jo je spremil na njeni zadnji poti in zapel pred hišo žalosti: „Vigred se povrne“ potem pa na pokopališču: „Blagor mu“ in „Nad zvezdami“. Da je bila rajna priljubljena, je pričel njen pogreb. Počivaj v miru, draga mati, vsem ostalim pa naše sožalje.

Blagor jim, kateri v Gospodu zaspe,

V slavi nebeški se tam prebude.

Cerkveni pevec.

TRZIC

Spremembe posesti. G. dr. Pavel Pance je kupil eno izmed najlepših hiš v Trzicu, ki je bila last stare trziške rodovine Theuerschuh. Za nakup se je zanimala tudi naša občina, ker bi rada prišla do svojega občinskega doma.

Iz sodnije. Pretekli teden je bila neka razprava na tuk. sodišču. Poskrili so se, kakor miš, tisti, ki se delajo najbolj korajžne in jih k razpravi ni bilo; razven par, vse druge je pa zastopal advokat.

V farni cerkvi se obnavljajo slike na oltarjih, stenah in v kupoli. Te dni so podrli oder in se nam je prikazala krasna poslikana kupola. Slika nam predstavlja v glavnem Mojzesa, ki pri naša kamenite tablje s Sinajske gore. Podroben popis vseh slikarjev pa nam bodo gotovo prinesle prihodnje številke Cerkvenega glasnika.

Popravek, ki ga je priobčil „Gorenjec“ v 28. številki s podpisom g. župana, je prav zanimiv in je vredno, da si to zadevo ogledamo bolj podrobno. Da se je vodstvo občine radostno pridružil splošnim čestitkam g. nadškofu, nas kar veseli. Večina občanov se je gotovo pridružil čestitkam, saj so to povedali kresovi. Nikakor pa tega ne moremo verjeti ljudem, ki so neštekokrat stali in še stojijo ob strani tistih, ki so veliko večino dela tega velikega moza na najrazličnejše načine omalovaževali, sedaj naj mu pa „radostno čestitajo“! Kdo to more verjeti? Nadalje pravi popravek: „Ker se take slavnostne prilike izrabljajo za neprijetne incidente s tem, da se kuri kresove“. Ta del popravka meri nazaj na dobo najkrutejšega preganjanja vsega, kar je bilo sve-tega večini slovenskega naroda. V letu 1932 12. maja zvečer so tudi zagoreli kresovi v počastitev rojstva 60 letnice našega slovenskega političnega voditelja dr. Korošca. Kar se je dogajalo takrat tisti večer po naše drugače mirnem mestu to nam bo ostalo še dolgo v spominu. Kako ošabno so hodili po trgu in z nasladi gledali ravno tisti ljudje, ki so tudi ob tej zadnji priliki prišli k županu vprašat, če je on dovolil kuriti kresove, ko je gozdni čuvaj s pomočjo varnostnih organov razmetaval

kres na najbolj vidni točki in kako so jo zmagoslavno odkurili po skrivališčih, ko se je namesto enega užgalo za njihovim hrbtom pet drugih kresov, naše ljudstvo je pa radostno vsklikalo dr. Korošcu. Istega leta na predvečer Vidovega dne so pa kurili patentirani državotvorni elementi svoj kres, za katerega pa so morali najeti požarno brambo, da je mogel zagoreti ta kres ob priliki gasilske vaje samo iz nasprotovanja dr. Korošceve proslave. Gozdni čuvaj je pa šel pokazat moč teh ljudi na Kamnik s tem, da je s puške streljal, kar naj bi bilo v opomin in grozilo poštenim občanom. V popravku se omenja, naj bi se kurilo kresove pod nadzorstvom gozdnega čuvaja. To nam prav dobro pove, koliko kresov bi se milostno dovolilo, pod nekakim policijskim nadzorstvom gozdnega čuvaja. Mi pa, ki se čutimo da smo trdni Slovenci, ne moremo deliti milosti največjim sinovim svojega naroda, ampak se jim moramo samo zahvaljevati in sicer, na tak način, da svet vidi, kako znamo ceniti one može, ki dvigajo naš narod kvišku! Sicer pa prav dobro vemo ceniti, koliko so takile „ni res“ in je „je res“ vredni.

ŠENCUR

Šencurski fragment. Domovino kličemo mater, da s tem pokažemo, kako ves narod domovino ljubi in spoštuje. A vas bi morali nazvati očeta in mater, ker smo iz nje potekli. Kdor ljubi to našo vas, ta ne ljubi niti drage naše slovenske domovine, saj domovina brez vasi ne ne more obstajati, domovina brez vasi bi morala propasti, izginiti.

Naša vas na žalost hira od neprosvitljenosti, katera je kot oni črni mrak, ki pada na dolino, kadar ni mesečine in zvezd ter ne vidiš niti prsta pred nosom.

Ne recite, da je to stara in obrabljena pesem. Rajši pogledajte, kako gine radost naše vasi; kako zamira pesem, kako izginjajo narodni običaji, kako izumirajo družine, naše vaskne korenike. In vprašajte: zakaj to? Tisočkrat je bilo že povedano, tisočkrat smo čuli odgovor na to vprašanje, ali kakor da ga je vsakokrat veter razpršil brez sledu. Zrno ni padlo na plodna tla, ni doneslo ploda v srce vsakega od nas: ljubezni napram naši vasi.

Kdor zida

hišo, sebi ali drugim, mu zasteklim stavbo poceni in solidno ali dam samo šipe točno po merah prirežane. Mizarji pri šipah popust. Na zalogi imam vedno stekleno opeko vseh vrst.

Prepričajte se, prihranili boste.

Hlebš - Kranj

Naši vasi treba naše ljubezni in našega dela. Delo brez ljubezni je kakor seme zasejano v suši. Ljubezen mora orositi delo z roso blagoslova.

A v čem je ljubezen napram vasi? V čem delo, katero izvira iz te ljubezni? V tem, da vas povzdignemo iz zapuščenosti, neznanja in neprosvitljenosti. Da zatremo zlo, katero hoče da v njej rodi vse močnejše korenine. Da povzdignemo kulturo vasi ter da jo privedemo k središču prave omike. Da zakrijemo jez, koje vse močnejše poganja med podeželskim slojem. Vas mora občutiti, da ni izpostavljena sama svoji usodi. S svetlobo prosvete obsijano in z ljubeznijo lastnih sinov ogrreto selo bo ponovno oživel, zapljenjal bo po njem zopet sveži duh radosti, stvarjenja in napredka.

Kolone vasi so vaski obitelji. Nje razkrajati — to je razkosati in uničiti vas. A naše družine pripejati k žarišču in k izvoru krščanske obnove — to je ona rešitev, ki jo vas pričakuje in ne ve, odkod bo prišla. Donesla jo bo prava gorečnost do včlovečenega Sina božjega v vsej lepoti in popolnosti. Pri Njem ne bo nihče nikoli zastojn trkal, vedno bo pomogel tako, kakor je za vse najboljše in najbolj koristno.

RETEČE

Na delo. Dramatični odsek je imel v nedeljo svoj prvi sestanek. Sklenil je, da bo otvoritev sezone 15. septembra, na dan cerkvenega žegnanja.

Po kongresu. Evharističnega kongresa v Ljubljani se je naša župnija z malimi izjemami skoraj vsa udeležila. Vsi smo odnesli najlepše vtise, vse je bilo tako lepo in v redu, da smo bili moč no presenečeni.

24. junij. Ta dan je pri nas naredil mnogo veselja. Nekaj je bilo pa tudi grenkobe med maloštevilnimi, ki so mislili, da bo Jevtič-Marušičev režim vladal najmanj 50 let. To pa nič ne de, kajti tudi ti redki posamezniki ne duhovali od tega režima ne gospodarske, ne duhovne koristi in zato tudi žalovanje ne bo prebitko.

Zato pa vsi veselo sedaj zapojmo tole pesem:

POTRES V BELGRADU

V kresnem jutru v zori zlati nastal nenadno je potres. J.N.S.-arji so v strahu djali, to šiba božja je za nas.

Despota - Jevtič in Marušič kot mrtva padla sta na tla. Stojadinovič, Korošec pa sta djala, zdaj je konec strahovlačenja.

Pravica, mir in svoboda bo spet nad vsemi vladala. Ves narod naj veselo vsklika, ker strta je Marušičeva klika!

ŠKOFJA LOKA

Pof v Šk. Loka. Za danes samo toliko povemo da so v našem območju bili člani POF-a sami zelo suhi ljudje in jim svetujemo, da naj bodo pridni, sicer bomo objavili poleg njihovih imen

tudi razne akte, še celo od „generala“ tukajšnjih denunciantov bomo zasebna pisma priobčili. Kdor ima masleno glavo, naj bo lepo miren, ker se mu zna vse raztajati. Tudi za tiste vemo, ki se jim je slovenska zastavica silno bliščala. Pa tudi to, kdo je ukazoval bojkot za našo gostilno; vsa ta zlobna dela so zapomnjena. Za enkrat molčimo.

Škroplni voz. Nekega gospodka je zabodlo, ker je tiskarski škrat iz 20.000 dinarjev napravil 200.000. Pa nič ga naj to ne vznemirja, pač pa, da se bo voz nabavil, oziroma kril šele iz obč. proračuna za prihodnje leto. Nele, da so vse „kase“ prazne, še tiste hočejo sprazniti, ki jih še ni.

Garage in župna cerkev. Na sv. Jakoba trgu tik ob mestni župni cerkvi je napravil g. Homan dve novi garaži, pa tudi g. Thaler jo ima že tam. Tako bo večkrat motena služba božja z ropotom in hupanjem. V to poklicano oblast prav vlijudno vprašamo, zakaj pusti na takem mestu take šrambe delati in to posestnikom, ki imajo svoje pristave v manj prometnih krajih?

Kriviča popravljena. Z aktom od dne 20. t. m. imamo upostavljeno naše Kat. prosvetno društvo. Stari odbor z ravnateljem tovarne „Sešir“ g. Kmetičem na čelu je začel takoj z delom. V nedeljo se udeleži članstvo z zastavo zahvalne službe božje. Prav posebno se bomo zahvalili za milost zdravlja našemu narodnemu voditelju g. dr. Korošču in prosili za naše kat. prosvetno delo božjega blagoslova. Zvečer pa se zberemo vsi člani in prijatelji k prisrčnemu družabnemu večeru. Upamo, da bomo na večeru pozdravili razne naše borce, med njimi, našega g. dr. Fajdigo. Vsi znanci in prijatelji našega dela dobrodošli.

Pa še gasilno društvo. Vemo, da se posamezni člani zavedajo, da je bila našim vse časti vrednim možem narejena po napačnih informacijah krajevnih JNSarjev kriviča, zato bi radi posamezne zopet za društvo pridobili. Mi pa, ki smo to krivico težko občutili, povemo jasno in odkrito, da ničesar za društvo, dokler župa Kranj ne pozove ves stari odbor v iste funkcije in v članstvo. Potem naj pa pravilni redni občni zbor odloča. Tako veste, da to krivico lahko popravi le župa, mi pa se ne bomo cepili, ker vsi za enega, eden za vse.

Naša elektrika. Z električno razsvetljavo smo prav vsi nezadovoljni. Luč utripa tako, da ob gotovem času ni mogoče čitati. Prosili bi vodstvo, da pomanjkljivost v lastnem interesu odpravi, sicer bomo prisiljeni iskati rešitve problema na drug način. Za tako ceno, če ne za nižjo, nam bodo tudi drugi postregli.

Malo več higijene. V popoldanskem dnevniku smo prejšnji teden čitali pohvalo kako se skrbi za zdravstveno stanje in olepšavo mesta, ki menda slovi kot letoviško mesto. Popravili in pokrili so se razni kanali in menda odstranili razna smetišča. Čudimo se le, da so pri tem pozabili na smetišča in cunjišča pri mestu, mimo katerega vodi priljubljena izletniška pot na Suho. Ali bi se res ne dalo doseči, da bi se ta nesnaga sežgala ali kompostirala nekje za Ka-

menitnikom? Naj bo konec razgovorjanja in naj se uredi!

Cesta na kolodvor je tako prašna, da se je vsakdo, kdor le more, izogne. Gospodje, ki ste in še upate imeti v zakupu splošno blagostanje okolice, zganite se vsaj sedaj, da vas bomo vsaj v tem pogledu ohranili v lepem spominu.

NAKLO

Popravek: V predzadnji številki „Gorenjca“ je bilo poročano, da ob priliki sprejema našega g. novomašnika ni bil osebno navzoč radi uradne zadržanosti tudi g. kaplan. Ta vest ne odgovarja resnici. G. kaplan je vse pripravil za sprejem in novo mašo ter je pri sprejemu prvi pozdravil novomašnika in ga spremil v cerkev k blagoslovu ter celo v njegovo rojstno vas — Polico. S to izjavo popravljamo nehoti povzročeno neresnično poročilo ter prosimo prizadete, da nam to nenamerno storjeno pomoto oprostite.

Veselica: Nismo imeli samo nove maše, o kateri smo na tem mestu že poročali — ampak tudi veselico s harmoniko in plesom. Kajne, nekoliko čudno se zdi to poštenemu človeku — na dan nove maše harmonika in ples na prostem pozno v noč. No nekatere gospode in gospodične pri nas nova maša nič ne „Zenira“ ter kar lepo nemoteno na dan cerkvene slovesnosti nove sv. maše plešejo in skačejo ob hreščanju muzike. Zato so pa tudi doživeli velikanski uspeh in ogromno udeležbo. Na prste so jih lahko prešteli ob vsakem času in še za prste jih je malo hodilo. Pravzaprav smo mnenja, da je samo pri nas kaj takega mogoče. Drugod poznajo ljudje, naj bodo iz kateregakoli kadra, vendar nekoliko obzirnosti in se zaveda, da ne gre žaliti verskega čuta svojega bližnjega. O ljudeh, ki so to napravili, ima naše ljudstvo že davno svoje pravo mnenje. Take in podobne stvari naše pošteno ljudstvo odklanja — pa naj prihajajo od katerekoli strani ter si bo to zapomnilo ne samo za druga leta — ampak za vselej.

Še nekaj. Kaj pravite g. urednik, ali je res moderno, če hodijo moški in ženske v procesijah skupaj v parih. Po starem smo hodili moški zase in ženske zase. Pri nas se vidi ob priki procesij marsikakšna zanimivost. Tudi ne poklekujemo več, ampak kar „počepnemo“ — da se svilene nogavice ne umažejo in kolenčki ne bolijo. Take izvrstne eksemplare bomo morali kar v špirt dejati, da jih prihranimo poznejšim rodovom. — Pika.

SV. JOŠT

Vlom. Predrzen dolgoprstnež je vlomil dne 20. t. m. v hišo Frančiške Trebor v Pševem. Popoldne, ko je prišla ob 5 uri Trebarjeva domov kuhat malico, je našla gornje vrata odprta, nič hudega sluteč je mislila, da je vrata pustila odprta, ko je odhajala na polje; ko tako stoji pred pečjo zaposlena s kuho, pride iz podstrešja neznan moški, mlad bolj obločen, ko ga Trebarjeva opazi, jo udari po glavi tako močno, da se je zgrudila in onevestila, vlomilec je pa zbežal v gozd. Kjer je ni bilo nazaj na polje, so slutili, da gotovo nekaj ni v redu in so prišli domov, kjer so jo našli nezavestno in težko ranjeno in krvavečo na tleh, nakar so jo takoj spravili k zavesti in poklicali zdravnika, ki je bil z avtom hitro na mestu, da je zašil zevajočo rano. Vlomilec je odnesel večjo vsoto denarja, za drugo se ni brigal ali pa časa ni imel. Zeleti bi bilo, da bi predrzen uzmovič kmalu padel v roke orožnikom, ki ga pridno zasledujejo.

Smrt: Pred kratkim je v Gor. Zabukovju umrl Janez Benedek v 92. letu starosti; bil je splošno znan daleč okoli kot domači zdravnik z imenom Rožnat Janez.

SMLEDNIK

Cebelarstva podružnica priredi v nedeljo 28. t. m. na vrtu g. Burgarja Jožeta v Hrašah čebelarstvo veselico. Vse prijatelje bomo razveselili s pestrim sporedom. Na veselici se bosta prodajala pristna medica in medeno pecivo. Obenem bo pokušnja medu. Dobro bo preskrbljeno z drugimi pijačami in z miznimi jedili. Samo po sebi je umevno, da ne bomo brez godbe. Poglavitno pa je to, da je vse to prirejeno brez vstopnine.

KOKRA

Izprememba posesti. Bivši dr. Globočnikovo vilo v Sp. Kokri je kupil g. Henrik Franzl znana tvrdka s pleteninami v Ljubljani. Vso vilo sedaj prenavljajo.

Gospodarstvo

Gibanje cen fižola in krompirja.

Fižol: Tendence je čvrsta. Italija je dovolila uvoz večje množine fižola, vsled česar se je cena nekoliko dvignila. Vsled stalnega padca hre so izvozniki zelo rezervirani, ker je pač riziko prevelik.

Krompir: Po vsej državi se pričakuje dobra letina, kar je povzročilo močan padec cen. Slavonski krompir prihaja že v vagonih množinah na tržišča.

Vojaške zadeve

Sprejem gojencev v obrtno šolo v Kragujevcu in Kraševcu (Obiličevu) se vrši samo do konca tega meseca pri komandi šol. V te šole se sprejemajo gojenci, ki so že stari 12 let in še niso prekoračili 15. leto starosti, tedaj oni, ki so rojeni leta 1920, 1921, 1922 in 1923. ter so z uspehom dovršili osnovno šolo.

Vojaška zaprisega. — Poziva se vse vojaške obveznike roj. od 1885 do 1914., ki še niso zaprisegli Nj. Vel. Kralju Petru II., da se takoj prijavijo v občinah svojega bivališča, ki jih bo na dan 9. avgusta t. l. ob 1/2 uri pred župniščem v Kranju predstavilo komisiji za zaprisego obveznikov. V poštev pridejo le oni nezapriseženi obvezniki, ki so služili pri vojaki ali bili od voj. službe oproščeni. Onim, ki so bili začasno ali stalno nesposobni, invalidov, ki so bili v prejšnjih letih od rekr. spoznani sposobnim, a še niso nastopili voj. službe, se ni potreba prijaviti, niti za sedaj priti k voj. zaprisegi.

Vojaški nabori se pričnejo v tuk. srezo dne 2. avgusta ter trajajo do 14. avgusta t. l. Kdor še ni vpisan v voj. rekrutne spiske in še ni dobil tozadevnega poziva za nabor, naj se takoj zgasi v občinskem uradu svojega bivališča radi ureditve njegove zadeve, ker bo sicer kaznovan in bo moral služiti tri leta pri vojaki.

S p o r t

Vsako nedeljo in praznik popoldne od 2. do 6. ure zvečer, se vrše strelske vaje. Ker se nudi municija zelo po ceni (en patron stane samo 60 para) priporočamo vsem, da se potrudijo ob dnevih streljanja na idilično strelišče na Struževem.

MALI OGLASI

Za vsako besedo v malih oglasih se plača 0-50 D. Najmanjši znesek je 6 Din

Otomane, divane, modroce in vsa v to stroko spadajoča dela vam nudi najceneje ter se priporoča Viktor Tonejc tapetnik, v hiši g. F. Ažmana.

Važno! Modroce! Otomane, spalne divane itd. izvršuje solidno in po nizki ceni Bernard Maks, tapetnik, poleg Stare pošte, Kranj.

Trgovski lokal ali lokal za pisarno se odda v Prešernovi ulici. Točen naslov v upravi lista.

Priporočam svojo zalogo vseh vrst dežnikov. Sprejemajo se popravila in preobleke. Izvršujem jih točno in solidno. Jenko Alojzij, dežnikar, (poleg trgov. g. Jazbec), Kranj.

Oddajo se trgovski lokali na glavnem trgu. Natančneje se poizve v pisarni Hranilnice in posojilnice v Kranju Ljudski dom.

Trgovski lokal na zelo prometni točki oddam z inventarjem takoj, v Kranju. Istotam prodam zelo dobro ohranjen pisalni stroj „Erika“ po primerni ceni. Naslov v upravi lista.

Kupim majhni ročni voziček. Ponudbe na Ivan Rekar trg. Kranj.

Za dijakinjo drugošolko iščem stanovanje brez hrane pri dobri, skrbni in strogi družini v Kokriškem predmestju, najraje v bližini Fidra. Ponudbe z navedbo razmer in cene je poslati na upravo lista pod šifro „Šola“.

Kis za vlaganje

kumare in sočivja, dobite garantirano pristnega v delikatesi „PRI PUŠČAVNIKU“

Albin Terčon, Kranj

Geometer v Kranju

Vsa v geometrijsko stroko spadajoča dela izvršuje geod. **Perčič Anton**, civil. pooblaščen geometer, KRANJ, Savski breg št. 19.

Stranke sprejema ob ponedeljkih, sredah in petkih od 9. do 13. ure.

Usnjarska in čevljarska zadruga

Runo

r. z. z o. z. v Tržiču

priporoča sledeče **lastne** in zato **najcenejše** izdelke:

ovčine v raznih barvah, kozine za pletene sandale usnje za površnike, boks, ševro, juhtovino, galanterijsko usnje itd. **Obiščite nas!**

Velike skupine kakor svadbe, gasilce in slično pridem **fotografirat** tudi NA DOM.

Se priporoča **Jug Franc, fotograf, Kranj** (nasproti trgovine g. Savnik.)

Vino

pristno, po konkurenčni ceni, dobite pri Centralni vinarni v Ljubljani **Frankopanska ul. 11.**

Za uspešen napredek v obrti in trgovini

Vam najboljše koristi dobra reklama s plakati, letaki in prospekti, katere Vam napravi najcenejše in v najmodernejši tiskarski tehniki

Tiskarna Tiskovnega društva v Kranju

Pri Jazbecu V KRANJU

za šolarje

najcenejše obleke, največja izbira.

Za dijake posebno lepe športne obleke.

Prepričajte se sami na licu mesta, kar bo v Vašo korist.

Priporoča se **Albin Jazbec, Kranj**

Ženini in neveste

vse potrebno dobite v I. zlatarski delavnici na Gorenjskem

B. Rangus, Kranj

Istotam lepa izbira ur, zlatnine, srebrnine, očal, toplomerov, „Bleikristall“ jedilni pribor v srebru in Chromu itd. — V Vašem interesu je, da si pred nakupom ogledate res veliko izbiro po solidni ceni. Popravila se strokovno in točno izvršujejo. — Kupujem staro zlato in srebro.

Največje veselje je na spomlad

nositi čevlje, kupljene v trgovini

Franc Strniša - Kranj

Vsi izdelki: opanke, sandale, kapucin čevlji so **DOMAČE ROČNO DELO**. — Prepričajte se o dobri kvaliteti tudi Vi!

Ako zidaš hišo, naroči zidake in strešnike pri domači

opekarni Zabret-Bobovk

Zarezniki in bobrovec z večletno garancijo in po konkurenčnih cenah.

HRANILNICA in POSOJILNICA v KRANJU

(Ljudski dom) r. z. z n. z.

Sprejema hranilne vloge in tudi vloge na tekoči račun. — Hranilne vloge se lahko vplačujejo tudi potom poštne hranilnice in so vlagateljem tozadevne položnice na razpolago.

Nove hranilne vloge se obrestujejo po dogovoru in se izplačujejo vsak čas brez napovedi.

Hranilne vloge se obrestujejo najugodneje.